

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 24.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 10—
Fél évre 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan szíkhaltatnak.

Nyitlittér postaiára 50 fillér.

MURAKÖZ

Felolós szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajtájelzős:
STRAUSZ SÁNDOR.

Az ifjuság katonai nevelése.

Évek hosszú sora óta igyekeznek a közoktatásügyi kormány az ifjakat a katonai kiképzésre testileg előkészíteni.

A nehéz időkben, amelyekben most hazánk és vele együtt mi is átesünk, mindinkább gyökeret ver az a meggyőződés, hogy minél korábban kell a férfifiatalságot megfelelően előkészíteni azokra a feladatokra, melyek reá a katonasághoz való belépésük után várakoznak.

Különléle oldalról utalnak arra, hogy a cél eléréséhez az eddigi intézkedések nem elegendők és hogy azokon kívül arra is kellene törekedni, hogy az ifjuság testi és etikai megerősítését szélesebb alapokra kellene fektetni, ha azt akarjuk, hogy a kiképzés sikere a köz javára váljék.

Első sorban általánosítani kellene a fiatalság testi kiképzését. Ezzel a kiképzésben részesülő ifjak annak idején képeseké válnának arra, hogy jobban ellentállhatnak a védőkötelezettség társadalmainak és az azokkal járó testi megerősítéseknek, másrészt pedig meg volna nekik adva a lehetőség arra, hogy előbb érhessenek el a tisztizti rangfokozatot.

Az osztrák landwehr-miniszter ez irányban már lépéseket is tett: figyelmeztette a 16-ik életévüket betöltött ifjakat, hogy az iskolákban tartandó katonai gyakorlatokban készségesen és buzgón vegyenek részt. Azoknak az ifjaknak, kik már elhagyták az is-

kolát, megfelelő szervezettek fognak alkalmat nyújtani a katonai kiképzésre való előkészületre.

A miniszter egyúttal megfelelő utasítást küldött az iskolai hatóságoknak, intézkedvén, hogy a katonai gyakorlatok mielőbb megkezdethessenek. Figyelmeztet arra is, hogy egyes tantárgyak keretébe alkalmas módon be lehet vonni a katonai rendszer és a haditörténelmi események ismertetését is, annál inkább, mert a tanulók az ilyen oktatást — különösen a mostani háborus időben — élénk érdeklődéssel kísérik.

Az ifjak kiképzését a szabadban, a katonai formák betartásával kell eszközölni. Nagyobb számban gyakorlatokhoz több iskolai növendékeik kell összevonni és e gyakorlatokra hetenként két délutánt és azonkívül hónaponként még egy egész napot kell fordítani. Menetelési és cserkészgyakorlatokat is kell tartani, különös figyelmet kell fordítani a lövészi gyakorlatokra, s ajánlatos, hogy az ifjaknak vívó-, uszó-, evezési és ezekhez hasonló gyakorlatokra is módot nyújtsanak.

A miniszter szeretné, hogy az ifjuság tornatanárok vezetésével mellett már most — a nagy vakációk idején — egész napokra terjedő kirándulásokban venne részt és a kirándulások alkalmával már megkezdjenek a katonai kiképzésre előkészítő gyakorlatokat.

Kétségtelen, hogy az osztrák landwehr-miniszter rendelkezését csakhamar a honvédelmi miniszter hasonló intézkedése fogja követni, mert a monarchia mindkét felének a jövő-

ben is egyaránt szüksége lesz erős, edzett megfelelően kiképzett katonákra.

A béke biztosítékát csak a magunk erejében találhatjuk. Csak ha minden pillanatban készen állunk támadások erőteljes visszaverésére, számíthatunk arra, hogy meg nem fognak támadni.

Erre a védelemre csak kellően kiképzett katonaság alkalmas és ezért kell az ifjuságot idejekorán előkészíteni a katonai szolgálatra.

A világháború költségei.

A világháborúban eddig résztvevő tíz államnak napi hadiköltsége kerek 197 millió korona. A háború kifizérése óta 1915. április 1-éig a hadiköltségek 50 milliárd koronára szaporodtak.

Olaszországtól eltekintve eszerint tizenkét hónapig tartó háború 72 milliárd korona költséget igényel. 72 millió darab ezerkoronás bankjegy kellene e rengeteg összeg kifizetéséhez. Egymásra fektetve ezek a bankjegyek 7200 méter magasságot érnének el! Aranyban 72 milliárd korona 24 millió kilogrammot nyom; a világ összes aranytermelése a legutóbbi 500 év alatt nem volt több 15 millió kilogrammnál.

A német birodalom közvetlen hadiköltségei naponta 33 millió márkát igényelnek. Németországnak alig 40 napi hadiköltsége elegendő volna a német államoknak 1870/71-ben felmerült összes hadiköltségeinek fedezésére.

A hadapród úr . . .

Irta: Lázár Alajos.

I.

Szürke téli délután. Elgondolkozva ülünk a kis szakaszparancsnoki fedezékben, én és a hadapród úr. Babaarcú, fúrge fia, örökké mosolygó. Hadiérett. Hogy bevonult egyévi önkéntesként a honvédséghez, egy-kettőre hadapród lett belőle.

— Te, szól hozzám — ma este járörbe megyek. Pistát akarok fogni. Ha már itt van az ember, hát legyen valami lityegő ott, a szív fölött. János, adja ide a hort!

János, az öreg tisztiszolga, meglepően hasonlít a hadapród úrhoz. Negyvenkét éves. A hadapród úr tizenkilenc. Előkerül a tisztilépcső bora. Sztrcsölgetjük. János tesz-vesz a fedezékben, azután kimegy.

Szól a hadapród úr:
— Öregem, legyünk őszinték. Akármiről törtenhetik ma este. Te jó barátom vagy, beszéljünk komolyan.

— Ugyan, csak nem vagy babonás!
— Dehogy is. De mégis, mintha sejténem, hogy nem jó vége lesz. Nézd e levelet. Lánynak írtam. Diákkori szerelmem. Ha esetleg . . . Tudja az Isten, talán . . . meghalnék . . . Tudod a többi . . .

Megértettem. Szótlánul kezelt fogtunk. A levelet elittetem. Haza mentem a fedezékembe aludni.

II.

Frontunk az oroszoktól hatszáz lépésnyire van. Szántóföld, még a tavalyi burgonya benne

van. Itt-ott pár földtúrás: járörkészítette lövészetknök.

Esti hat órára elindul tizenketted magával a hadapród úr Koromsötétség. Két lépésre is alig látni.

Csúszva megy a kis csapat lépésről-lépésre. Idegbontó munka. A szem minden percben árnyat, emberalaktól vél megpillantani és minden kis neszen fegyvercsörgést hall az ember.

Csak tovább! Minden kis nesze megállani, feszülten figyelni és megint csak tovább!

Háromszáz lépést már megtettek. Egy tizedes odacsúszik a hadapród úrhoz.

— Tessék oda nézni! Muszik. Rajvonásban jönnek. Ott ni! Nem látja?

A hadapród úr is észreveszi.
— Tovább kusni! Így a parancs.

Hogy közelebb jönnek, egyszerre a muszka figyelő-örsem, talán félelmében, egy világító rakétát ereszt. Pillanat a tény. A két járör megáll. Észrevették egymást.

Kinós csend. Hirtelen zörgő csettenések: a zárócsapot nyitják fel a mieink.

— Össztűz! Cél . . . tűz!
Pár jajszó muszka oldalról. Jön rá a felelet. Ujra ösztűz!

A muszka megindul. Kanyarodik. Meghallják a mi fedezékünkben is a fegyverropogást. Világító pisztoly, rakéta mindkét oldalról.

A hadapród úr habozik. Nem tudja, mit csináljon. A muszka pedig csak kanyarodnak. Már oldalazhatnak.

— Roham! Rajta! — kiált nyersen a hadapród úr.

És tizenkét ember roham és torkaszakadtából ordítja a rajta-rajtát.

A muszka ösztűzzel felel. Két rohamozó elesett. Ujra ösztűz. Már elérik a muszkat.

— Urrá! Urrá! Ellenroham. Tizen harminc ellen! Csattog a fegyver, zürzavar, ordítás, jajszó . . .

III.

Elmulott a zaj. Lessük, várjuk, mi történt? Néma csend. Aggódunk.

Egyszerre halk zokogást hallunk és gyors lépések zaját. A sötétből egy ember árnya bontakozik ki, ahogy a vállán valami nehéz terhet cipel. Közelebb jön. János, a tisztiszolga. Vállán a hadapród úr.

Odamegyek.
Sápadt arc: a hadapród urat megismerem. A melle vérzik. Fuldokol, nehezen lélekkiz.

Szólok hozzá:
— Öregem, ugy-e csak könnyű seb? Meglátod a Marist. Otthon leszel és boldog . . .

Bágyadt szeme megkeresi szememet. Nehezen, halkán szól: a levelet . . . Apám . . . Maris . . .

Bekötötték ujra. János nem tágit mellőle. Oly szeliden, meleg szeretettel néz hadapród úrára. És sír . . .

A hadapród úr egyre halványabb. Az orvos aggódik. A kötés mind véresebb.

Kinzó jalkiáltás s utána nehéz, szakgatott, hörgő sírás: a tisztiszolga sírása.

— Meghalt — kiált fel. Nincs többé! Meghalt a fiam, a hadapród úr!

Északi harctér, 1916. febr. 12.

Anglia hadiköltségei az 1914. év december havában 4 milliárd márkára, tehát naponta ugyancsak 33 millió márkára rugnak, amibe a gyarmatok hadiköltségei nincsenek beszámítva. Körülbelül három hónap alatt tehát ugyanannyit költ a háborúra, mint amennyibe neki a két évig és kilenc hónapig tartott búr háboru került. Angolország egész hatalmas flottája 4 milliárd márka értékét képvisel, tehát épp oly összeget, mint amennyibe neki a háboru négy hónap alatt került.

Franciaország hadiköltségei naponta közel 36 millió frankra rugtak, de ez a hadiköltség most már naponta egyre emelkedik. A háboru első hat hónapjában tehát kerek 5160 frankot fordított a háborúra.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

K Ü L Ö N F É L É K.

Márciusi reggel.

Barátom! Az Isten megáldjon!
Nézd, hol alakatlan kődök merednek magasra
S toly az ajkukról fakó szelbeszéd,
Honnan kuszán gyűrődik köröm a fáradt,
Vándor gondolatok aranypalástja,
Hol az ég szeme oly szépen parázslík, olyan szépen ég:
Nemsokára megszendül a dal
Csattogón, büszkén, mint az égi viadal,
A három közül a legszilajabb a „Talpra magyar!”
Most gránát világt, lángol a Tejtű,
(Porladó házak pirosan rajta)
Sóhajós, zavart, vad melódikák
Csörtének alatta.
De a forgatagból testet ölt a dal,
Csattogó, büszke, mint az égi viadal,
A három közül a legszilajabb a „Talpra magyar!”
Hajnal van ugy-e? Lánghab rohan a testemen át.
Barátom! Az Isten megáldjon!
Mondd el helyettem ott — ott, az öröklet szent dalát.
A hadak után szikra éled,
Jönnek elibém a szép, kőpjás legények.

Bezerédy Lajos.

— **Március 15.** Az idei tavasz pirkadásával ismét megemlékeztünk a legszébb tavaszi nap évfordulójáról. Ünnepezt Csáktornya tanulóifjúsága március idusán, hogy a 48-as eszmékből ihlettséget, erőt merítvén, a rá várakozó nagy feladatra céltudatosan, felvértezve, komolyan készüljön. Kettős jelentőséget kölcsönözött ezáltal március 15-ikének az, hogy a régi nagy időknek testvér nagy időit éljük, amikor a nemzeti öntudat és szabadságszeretlet ismét fegyvert adott a nemzet kezébe, hogy új függetlenségi, új szabadságharcát megvívja. Az ünnepélyek sorozatát szent mise vezette be, melyet a Szent Ferenciek templomában d. e. 9 órakor Varga Wolfgang hittanár mondott. A mise alatt a tanítóképző-intézet növendékei énekeltek. Mise után az egyes iskolákban külön folytak le az ünnepélyek. Ünnepele volt a kisedővódákban is, melynek apróságai közkérdésan hagyták el az óvodákat. Az állami tanítóképző-intézetben az ünnepély a következő műsorral folyt le: Himnusz, énekelte az ifjúság énekkara; Ünnepi beszéd, tartotta Polesinszky Géza IV. é. növ.; Talpra magyar, szavalta Horváth László III. é. növ.; Föl a zászlót, énekelte az ifj. énekkar; Censtochoi legenda, szavalta Bezerédy Lajos III. é. növ.; Szózat, énekelte az ifj. énekkar. Az ünnepély értékét emelte a tanítóképző-intézetben el-

helyezett beleg magyar katonák jelenléte, akik dr. Inselt Aron ezredorvossal és Horváth József főhadnaggyal élükön az ünnepélyen résztvettek.

— **Főszolgabírói jelölés.** Szalmay József főszolgabíró elhunytá következében a csáktornyai járás új főszolgabírót kap. Miután a főszolgabíróválasztás már a májusi törvényhatósági bizottsági közgyűlésen történt meg, a mozgalom ennek érdekében már megindult. Az első hullámverés magából a csáktornyai járásból indult ki. Miután dr. Huszár Pál tb. főszolgabíró, járási szolgabíró a szolgálatra nézve idősebb Szilágyi Dezső tb. főszolgabíró elsőbbségét respektálva kijelentette, hogy a csáktornyai főszolgabírói állásra ez idő szerint nem pályázik, a járás (vhat. biz. tagjainak értekezlete a főszolgabírói állásra egyhangulag Szilágyi Dezső tb. főszolgabírót jelölte s ennek megválasztása érdekében a vármegye összes vhat. biz. tagjait felkérte. Szilágyi Dezső megválasztása eszerint biztosra vehető, noha értesülésünk szerint konkurrens akad Farkas Kálmán novai főszolgabíróban, aki egy időben Csáktornyan mint szolgabíró működött.

— **Adomány a hősök síremlékére.** A leányinternátus színelőadása alkalmával felülfizettek még Sztrahia Testvérek 10 koronát, mely összeggel az alap 504 kor. 50 fillérré emelkedett.

— **Május elsője kárpáti nap.** A közoktatásiügyi miniszter, rendelete szerint, május 1-ére, a tavaly Kárpátokban lezajlott viágtörténelmi jelentőségű harcok emlékeztetére, iskolai ünnepély megtartását rendeli el. Ez ünnepély rendezésével a hazai földje és különösen a Kárpátok iránti szeretet és hálózertel ápolására kíván alkalmat nyújtani a miniszter, amikor elrendeli, hogy f. é. május 1-én d. e. 10 órakor az összes elemi és ismétléző nép- és középiskolákban a Kárpátok nagy jelentőségének méltatása érdekében a tanulóifjúság számára ünnepély tartassék, mely alkalommal az ünnepélyen részt vett közönség körében gyűjtést is megenged a miniszter a Kárpátokban elpusztított falvak felépítésére.

— **A katonák husvéti szabadsága.** A hadügyminiszter elrendelte, hogy amennyiben a szolgálat megengedi, a keresztény katonák április 21 és 22-ikének délutánján és április 23-án, az izraeliták pedig április 17-ik délutánján és április 18 és 19-én szabadságot kapjanak. E rendelkezés kiterjed a hadifogoly táborokra s a táborokon kívül dolgozóakra is.

— **A gyógyszerek árának felemelése.** A belügyminiszter, tekintettel a nagy drágaságra, megengedi a gyógyszerészeknek, hogy 1916. április 1-től fogva a gyógyszerek árához a gyógyszerészeti munkálatok díjának 20%-át hozzászámíthassák. Az áremelés a recepten feltüntetendő.

— **Vonatkisiklás.** A 233. számú üres szerelvény vonatnak a napokban Csáktornyan történt kisiklása, melyről a vármegyei lapok is kimerítő tudósítást hoztak, embelekben egyáltalában nem okozott akkora kárt, mint ahogy írták. Egyáltalában csak a pozdorjává tört kocsik roncsai hirdetik a vasúti balesetet. A kisiklás akkor történt, amikor a vonatot a tulajdonképeni pályaudvart elhagyva az őrház mellett lévő sorompó után a Bagola-féle kocsma előtt elhelyezett váltókhöz ért, az utolsó váltónál, ott ahol

a déli s az ukki vasút sinei egymástól elváltak. Ezen a helyen a mozdony az ukki vonalra tévedt, az utána következő kocsik pedig eredeti irányukat megtartva, a déli vasút vágányán maradtak. Hogy ennek következtében a mozdony felboruljon, a szerkocsi keresztbe forduljon s még két, utána következő kocsit egymás tetejébe kerüljön, szinte egymásba furdójék, pillanat műve volt. Anyyira összekuszálódtak a kocsik, hogy két mozdonynak, ellenkező irányokból, a legnagyobb erőfeszítéssel, valósággal szét kellett huznia a kocsikat, hogy a pályát a további forgalomra szabaddá tegyék. Érdekes, hogy a ronccsá lett kocsiban lévő embereknek alig történt bajuk. Súlyosabb sebesülésről alig lehet szó. A legsúlyosabban megsérült főkalauz, Tizedes Ferenc, is csak a hátán kapott zúzódást. Auer Gyula fekez a kezén szenvedett bórrepedést. Goldinger Péter és Pocsándi Ferenc hadimunkásoknak pedig, akik Nagykanizsáról a vonatba hadifékezőknek osztattak be, az ijedségen felül egyéb bajuk alig történt. S így a csáktornyai tartalékkórházból nyomban el is bocsátották őket. Tizedes Ferencet és Auer Gyulát is e hét szerdáján adták át a déli vasútnak továbbítás végett. A vizsgálat a kisiklás ügyében folyamatban van.

— **Köszönetnyilvánítás.** A csáktornyai Takarékpénztár mint a mult években, ugy a jelen évben is szíves volt 40 koronát adományozni oly célból, hogy azzal az évzáróünnepélyen a legjobb polgári fiu- és a legjobb polgári leányiskolai tanuló jutalmaztassék meg. Továbbá a Muraközi Takarékpénztár a Zrínyi Önképzőkör alapítójának gyarapítására ismét 20 koronát küldött. Végül a Csáktornyi Cszmalom és Villamtelep Részvénytársaság 20 koronát adományozott azon horvátajku polgári iskolai tanulóknak a tanév végén leendő megjutalmazására, aki a magyar nyelvben a legjobb előmenetelt éri el. A kegyes adományozók a magyar kultúra érdekében hozott szíves áldozatukért fogadják ez uton is legmelegebb, hálás köszönetemet. Pataky Kálmán polg. isk. igazgató.

— **Vonatbeszünetetés.** A Csáktornya-Zágrábi vonalon újabban a Csáktornyaról reggel 6 óra 30 pkor induló és Varasd felől Csáktornyára reggel 7 óra 22 pkor érkező vonatokat további intézkedésig beszünetelte az igazgatóság. A Csáktornyaról ebéd után Varasd felé induló s Varasdról d. u. 4 óra felé érkező vonat továbbra is közlekedik, de csak a Csáktornya és Varasd közti helyiforgalom lebonyolítására.

— **A 46—47 évesek behívása.** A legutóbbi behívások alkalmával a 43—50 éves népfőkelők közül a 46—47 éveseket nem hívták be. Értesülésünk szerint azonban ezekre is nemsokára rákerül a sor, mire az öregebbeket elhelyezték s a korábbi menetszázadokat utnak indították. A 46—47 évesek behívásukat április közepére várhatják; de megeshetik, hogy már március végén vonulnak be az elmaradt népfőkelők.

— **Pályázat.** A Csáktornyai izr. Nőegylet a Schwarz Jakob rabbi alapítvány 50 koronát kitévő egy évi kamatát egy csáktornyai szegény izraelita leányt egy fiutanolónak, a ki akár Csáktornyan, akár másutt valamely közép- vagy felsőiskolát látogat, folyó évi április 8-án kiadja. Felhívtnak a pályázók, hogy születési s iskolai bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket folyó évi április hó 1-ig a nőegylet alulírt elnö-

kénél nyújták be. Csáktornyan, 1916. március hó 16-án. Wollák Rezsóné elnök.

— **Közösnyilváníítás.** A Csáktornyai Gőzmalom és Villamtelep Részvénytársaság 50 K-t adományozott a csáktornyai Önkéntes Tűzoltóegyesület részére. E nemes célú adományért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a Tűzoltó Egyesület Parancsnoksága.

— **Sorozás.** Az 1898. évben született, tehát a 18 éves népfőlkélok sorozása a honvédelmi miniszter rendelete szerint április 14-én kezdődik s május 3-ikára véget ér. Az összehíradások április 1-ig meg kell történnie. A bemutatott szemlék a sorozó járáások az utószemlék pedig a honv. kieg. parancsnokságok székhelyein, utóbbiak május 15 és 16-án tartatnak meg. Ugyanezkor tartoznak szemlére jelentkezni az 1865—1897. évben született ama népfőlkélok is, akik a legutóbbi szemléről elmaradtak. Az 51 éven aluli orvosok is, tekintet nélkül arra, hogy fel vannak-e mentve vagy sem, szolgálati beosztásuk végett jelentkezni tartoznak. Az ujonnan sorozottak Ausztriában május 3-án vonulnak be. Magyarországon, a magyar állampolgároknak a tényleges szolgálatra való bevonulási időpontját később állapítják meg. A 18 éves hadkötelesek, amennyiben az egyévi önkéntességre jogosító képzettséget még nem szerezték meg, az egyévi szolgálat kedvezményében feltétlenül részvevők abban az esetben, ha a most folyó tanévben legalább a hatodik osztályt végzik.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó moziban a mai előadások műsora a következő: Mozgófénykép heliszemle az olasz és orosz harcterről (Isonzó, Kovel); A gépíró (dráma 3 felv.); Főlépcső — hátsólépcső (vígját. 3 felv.); Asta Nielsennel a főszerepben. Kezdeté d. u. fél 6 és este 8 órakor. — Március 25-én A hegyek királya, szenzációs dráma kerül színre.

— **A háború.** A háború a mult héten nem hozott újabb fordulatot. A németek merészebb előretörése a szenzációs kezdet után lassabb tempóban történik. A harc Voux körül folyik, mely a kölcsönös támadások folytán egyre gazdát cserél. A franciák kétségbeesetten védekeznek és támadnak, azért azonban a németek határozott előnyben vannak. Időközben a Mort Homme magaslatot foglalták el, mely alkalommal 25 francia tisztet s 1000 főt sebesülten katonát fogtak el. Minden jel arra mutat, hogy a németek bámulatos, szívós offenzívája Verdun a németek birtokába juttatja. — Az olaszok az 5. offenzívát megkezdték. Ugy San Michele, mint a doberdói fennsík ellen erőteljes támadást intéztek. Katonáink azonban, különösen a 46. szegedi ezred kézilásában visszaverték az olaszokat. Ép ily eredménytelen volt az olaszoknak San Martin ellen intézett rohanása. Az olaszok vesztesége nagy. Ugy hogy a helység előtt az előző napok harcaiból még több mint ezer ellenséges holttest hever. — Kövess hadserege is életjel adott magáról. Isony terepnehézségek leküzdése után Valona előtt tennet. Alig 20 km. távolság választja el seregét küzdélme célpontjától. A többi harctereken meglehetősen csend uralkodik. Saloniki előtt nagy előkészületek folynak, Mezőpálámban is hiába erőlködik az angol, hogy Kut el Amara helyőrségét a kapitulációtól megmentse. Meg kell ennek magát

adnia. Egyébiránt a levegőben és a víz alatt élénkebb tevékenység észlelhető. A németek lemerdek ellenséges hajót és repülőgépet pusztítottak el céltudatos, vakmerő támadásaikkal.

— **A hadifémek átvétele.** A vármege területén hadicélokra igénybevett fémtárgyak átvételére honvédelmi min. rendeletre polgári bizottságokat alakítottak, melyeket működésükben a katonai hatóság képviselői is támogatnak. Zala vármegye területére a katonai parancsnokság 6 katonai bizottságot küldött ki, melyek alapján a vármege is 6 kerületre osztott fel. A bizottságok kivétel nélkül e hó 20-án megkezdik a működésüket a kijelölt területeken s április negyedikére befejezni tartoznak a fémtárgyak átvételét. A csáktornyai és perlaki járáások területére a katonai hatóság Horváth József cs. és kir. főhadnagyot vezényelte ki. A két járás területén a bizottság három helyen: Csáktornyan, Perlakon és Kotorban március 20—27-ig teljesíti az átvételt. A csáktornyai járásban a bizottság, melynek elnöke dr. Huszár Pál tb. főszolgabíró, működését 20-án kezdi meg. A fémtárgyak átvétele Csáktornya város tanácstermében történik naponként d. e. 9 órától kezdve. És pedig 20-án Belicza, Bottornya, Drávanagyalu, Drávacsány és Drávavásárhely; 21-én Felsőmihályfalva, Murasiklós, Muraszentmárton, Muraszerdahely, Stridóvár és Vizsentsenygyörgy; 22-én Csáktornya s a csáktornyavidéki körjegyzőséghez tartozó községek szolgáltatók be a fémtárgyakat az illető községek jegyzőinek s a kirendelt szakértők ellenőrzése mellett. A perlaki járásban Gájassy Lajos főszolgabíró elnöke alatt a bizottság Perlakon e hó 23 és 24 s Kotorban 27. napján veszi át a fémtárgyakat. A kiírt napokon mindenki tartozik a rekvirálható fémtárgyakat a kijelölt helyeken beszolgáltatni teljes kárpótlás elenében. A bizottságok működését a szükségeshez képest hatósági rekvirálás fogja követni, mely súlyos következményekkel fog járni a rejtgetelőkre nézve.

— **Katonák a mezőgazdaságban.** A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben a mezőgazdasági termelés eredményesebbé tétele szempontjából érteik őket, hogy a honv. miniszteriumban Honvédelmi Gazdasági Tanács szervezetelt, amelynek feladata többek közt a mezőgazdasági termeléssel összefüggő gazdasági szabadságok, a munkás csoportok kirendelése s a felmentések tekintetében felmerült elvi kérdések tisztázása, a katonai munka-, ló- és igaerőknek rendelkezésre bocsátása. A rendelet szerint a legénység szabadsághaló tavaszi szántás vetés, fakitermelési munkálatokra stb., szőlőművelésre, répatermelésre, szénakaszálásra, aratásra, cséplésre s egyéb gazdasági munkákra. A szabadság időtartama legalább 3—4 hét. A szabadságot az illető katonának személyesen kell kérnie — okmányok nélkül. A szabadságot a pótlást parancsnoka engedélyezi. E célra első sorban a mögöttes országrészekben elhelyezett pótlateknél, kórházaknál, intézeteknél tényleges, ór- vagy segédszolgálatot teljesítő minden nélkülözhető katonára 3—5 hétre; a felülvizsgálat mező és erdőgazdasági foglalkozást űző katonák végleges elbocsátásukig, vagy a felülvizsgálandók felülvizsgálatásukig; a lábadozó katonák lehetőleg hosszú időre szabadságoltatnak. Ez utóbbiak, a lehetőséghez képest, több ízben,

csak abban az esetben, ha a munkálatok végzésére testileg alkalmasak. A beteg és ápolás alatt álló legénység szabadságot nem kaphat. A tavaszi stb. munkálatokra 20—20 katonából álló munkáscsoportokat alakítanak. Az ezek kirendelésére vonatkozó kérelmeket a törv. gazd. munkásbizottsághoz kell intézni. A munkáscsoportokat a legközelebbi katonai állomásparancsnokság fogja kirendelni. Élelmezésük az igénybevevő község vagy birtokos feladata. Lovak legelőbb 4 heti időtartamra szintén kikölcsönözhetnek.

— **A budapesti egyetem rektorának felhívása.** Az egyetemi rektor a harctéren lévő egyetemi hallgatóknak évkönyvben való megörökítése ügyében kéréssel fordul a harc-bavonultak szülőihez, hozzátartozóihoz, hogy az általános mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesítő budapesti egyetemi hallgatók nevét, a születési év, hely és az apa nevének, nemkülömben fakultások megjelölésével a csapatot, ahol szolgálatot teljesítettek, a rangfokozatot, amelyet legutóbb elfoglaltak, az esetleges hősi halál helyét és idejét, a harctéren szerzett betegségben történt elhalálkozás napját és helyét, a hadifogságba jutás vagy eltűnés helyét, idejét és az általuk kiérdemelt kintünetésre vonatkozó pontos és megbízható adatokat a budapesti kir. magyar tud. egyetem rektori hivatalával (IV. Egyetem tér 1—3) közölni szíveskedjenek.

— **Népesedési statisztika.** Házasságot kötöttek: dr. Grünwald Ilés és Strausz Friderika; Kristofics József és Triboly Teréz. — Meghaltak: Majczen Miklós (73 é), Fejér Károly (37 é), Fischer Ignác (82 é), Golenkó Menyhért (56 é), Pavlec Alajos (35 é), Bend Károly (25 é), Dorogi Mária (13 é), Szalmay József (55 é), Vinkovics János (25 é), Skvorcz Mihály (24 é), Bács Tivadar (20 é), Meskó Mária (2 h), Benedikt Ede (82 é).

— **A cukorkészletek lefoglalása.** A kormány rendeletet bocsátott ki, melylyel intézkedik a pénzügyi közegeknek a cukorkészletek bejelentése és forgalomba hozatala tekintetében megállapított ellenőrzési teendőiről. A rendelet a pénzügyminiszternek adja meg a főhatalmazást, hogy az eltitkolt cukorkészleteket a pénzügyi erővel felkutatassa és lefoglalhassa. A rendelet a kihirdetés napján lépett életbe.

— **Régi vitézségi érmek pótdíja.** A régebbi hadjáratokból származó vitézségi érmek tulajdonosai — mint a Külügy Haddügy jelenti — legnagyobb részben nem tudják, hogy az ujonnam megállapított vitézségi érem pótdíj nekik is jár. A hadsereg kötelékéből kilépett vitézségi érem tulajdonosok, akik nem állanak nyilvántartásban, folyamódhatnak a régi vitézségi érem pótdíjának kiutalványozásáért az illetékes kiegészítő parancsnoksághoz.

— **Hadifogyók részére pénzáttalálósokat** úgy Orosz-, mint Olaszországba méltányos feltételek mellett teljesít a Csáktornyai Takarékpénztár R-T. Csáktornya.

Szerkesztői üzenet.

Cs. Gy. P. Az egyik versét közzélni fogjuk, a másik azonban nem üti meg a mértéket. Egyáltalában pedig ajánljuk, hogy helyesen tanuljon meg írni. Mert a Pegazus nagyon könnyen lerugja magáról a lovat, aki a helyesírással hadi lábán áll. Ez a versírásnak egyik legelmebb feltétele.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržavanja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđljivi list za puk
izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna oćna je:

Na celo leto K 10—
Na pol leta > 5—
Na četvert leta . . . > 2:50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fak računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradniki:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Francuzi su pri Verdünu stojezer vojnikov izgubili.

Prevzetje Valona bude se vu dojdüćim tjednu počelo. - Taljani se opet gibljeju. - Sekirka kakti oružje. - Zadnja bitka Driant brigadëruša. Savezniki nemoreju pomoći francuzom. - Mauler admirala su vu Ruskim na smrt odsudili. - Bessarabiju nedaju rusi Romaniji. - Pašič od srbske armadije. - Kervave bitke vu južni Albaniji.

Kak stojimo na bojnomo polju?

(M. J.) Gda je taborska sreća nam i nemcom počela poslužiti, onda su naši neprijatelji med sobom dokonćali i kontrakt napravili, da niti jedna vlada nesme s nami i s nemcom poseb mir sklopiti. Naši neprijatelji su si mislili, da budu nas zasigurno nadvladati mogli, ako budu med sobom vu ostrim savezu. Jako su se ovi vkanili. Naši neprijatelji su vu Ruskoj, Belgiumu, Francuzkoj, vu Srbiji, Črnogori i vu Albaniji sveskup izgubili 450 jezer kvadrat kilometrov zemlje. Magjarski orsag je 280 jezer kvadrat kilometrov velik, tak naši neprijatelji su s 170 jezer kvadrat kilometrov vekši prostor izgubili, kak je cela Magjarska.

Prama tomu vu Europi naši neprijatelji vu ruki imaju od naših i nemskih zemljah 8500 kvadrat kilometrov. To je samo tak veliki prostor, kak je jedna vekša magjarska varmegjija.

Oni orsagi, koji su do kraja izgubljeni, kak je Srbija, Črnagora, Belgium, bi se radi s nami i s nemci pomiriti, ali se nemreju, ar jih englez, francuz, pak rus za kečku držiju i nedaju se njim pomiriti.

Ona velika bitka, koja se je 21-ga februara vu Francuzkoj pri Verdünu počela, još traja i tak se vidi, da bude stopram vu dojdüćih tjednih najjaksä.

Nemški seregi svom jakostjom navaljavaju na francuze, ali se francuzi jako držiju. Ipak nemec napreduje; istina, da pomalen, ali sigurno. Od 26 ga februara do 3-ga marćiuša su francuzi navaljivali na nemce, da si od njih odzete predfestunge nazaj priskrbiju, ali nemci ne su popustili, pak su si sve od francuzov odzete jarke i tvrdjave zadržali. Izvun toga predri su francuzki front, pak poljek Maas zvanog potoka prevzeli Forges i Renneville sela, pak dvë menše tvrdjave.

Meseca marćiuša 8-ga dneva su nemci prevzeli Vaux zvano selo i tvrdjavu, ali 9 ga su francuzi od njih opet nazaj odzeli. Marćiuša 7-ga i 9 ga su nemci francuze iztirali iz Fresnez i Dambloup zvano mesto. Iz toga

se vidi, da se francuzi jako držiju, ali nemci za to ideju naprej.

Vu prošlim tjednu su francuzi izgubili 89 oficirov, 7000 drugih vojnikov i 21 kanonov. Od 26-ga februara su nemški seregi polovili 430 francuzkih oficirov i 27 jezer vojnikov, a odzeli od njih 189 stukov i 232 mašin-puškah.

Na ruskoj granici je i vu prošlim tjednu mir bil. Samo su male bitke bile, najviše su iz stukov strelali neprijatelji na naše čete, a naši pak na njihove. Osmoga dneva o. m. su seregi Jožef Ferdinanda nadhercega ruske čete pri Karpitovka zvanom mestu iztirali iz njihove šance. Odzeli su ovd i rusa jezero metrov dugi šanc.

Na taljanskoj granici je vu prošlim tjednu takaj mir bil. Niti naši, niti pak taljanski seregi nesu mogli bitke početi, ar se vezda tali snëg na velikih planinah, zbog česa nižeše strane granice pod vodom slojiju. Vu taljanskoj politici su s tem vekši nemiri, ar su ablegati Salandra zvanom ministerpredsedniku pred oči nametavali, da nikaj nemre dostići taljanska vojska, pak da je kvar bilo se s nami vu tabor pusiti. Salandra bude se brzčas zahvaliti moral.

Naše ministarstvo za domobranske posle je odredilo, da oni poljodolci i gospodari, koji su vu taboru, ili gde drugi izvršavaju taborske posle, budu tri tjednov dimo pušćeni, da si polje obdelavati budu mogli. Koji su na fronti, tojest koji se vojuju nebudu dopust dobili.

Naši vojniki pod zapovednićtvom generala Kövessa, se približuju vu Albaniji k Valona zvanom mestu. Bitke budu se tam na triškoma počele, kojim je cilj iz Valone iztirati neprijatelje, ar ako ovo mesto predobimo, onda je cela Albanija naša. Taljani su vu Valonu velike stuke poslali, da budu braniti mogli toga varaša. Našim seregom je 50 jezer albancov došlo na pomoć koje je naša vojska oboružila. Naši seregi samo 20 kilometrov daleko stojuju od Vallona.

Glasi dohadjaju, da su 12 ga marćiuša taljani opet ofenzivu, tojest navalu počeli proti našim seregom pri Zelz zvanom mestu,

kre Isonzoa, ali su jih naši vojniki zbili i odtirali.

Vu Rusiji kre Bessarabije su opet počeli rusi predrëti naše fronte, ali nisu mogli nikaj dostignuti. Naši magjarski vojniki vezda pri bitkah jedno novo oružje hasnuju, od česa se rusi jako bojiju. Ovo oružje je »fokoš«, tojest sekirka. Gda blizo ruskih redov dojdü naši vojniki, onda hitiju vkrej od sebe pušku, pak sekirke zemeju naprej, ar s njimi leži i brze moreju tući neprijatelja, kak s puškom, koja jim je žmehka. Toga »fokoša« tak hitro i dobro znaju naši dečki obraćati i hasnuvati, da moreju s njim četiri—pet rusov na drugi svët poslati, dok oni s puškom jedenput moreju vudriti. Koj rus jeden vudarec dobi s »fokošom« po glavi, na nos, ili na šinjak, njemu je dosta.

Sprvince su si nekoji naši vojniki sami uapravili fokoša, ali vezda su vre nekoji čeli regimenti s fokošom oboruženi.

Vezda se je zeznalo, da je nemec francuzu mir ponudil, ali francuz je gizdavo odgovoril, da on još nije tabora izgubil, pak da hoće od nemca nazaj dobiti od njega odzete zemlje. Na to je nemec navalil pri Verdünu na francuza i strahovitoga kvara napravil njegovoj vojski. Takvo strelanje još nigdi neje bilo, kak pri Verdünu. Nemški kanoneri su po jednoj vuri 25 do 30 jezer hitcov pustili na francuze. Čele brege su kugle porušile i potoke zaphale i čele regimente vuništile i zaklale. Pri Verdünu su francuzi do vezda vre stojezer vojnikov izgubili. To je nemcov odgovor bil, ar se francuz nije hotel pomiriti s njimi.

Protulëtni gospodarstveni boj.

Došlo je protuletje, ali kak se vidi došlo su i odlučne bitke na bojnomo polju. Od ovih bitkah visi našega orsaga i našega naroda sudbina. Svaki mora denes jedno čut imati, jedno dužnost prama domovini: sve dati domovini i našim vojnikom, koji kervavoga kruha jëju na bojnomo polju, ako srećno i slavno hoćemo boja zaključiti.

Sve moramo onim vojnikom dati, koji

neslanoga i kervavoga kruha jēju, koji za par fillérov služuju domovinu i za jeden protunt i to, ako ga dobiju. Sve moramo onim dati i sve jim prebaviti, koji odideju kakti zdravi ljudi i dimo dojdeju a derve-nom nogom i kad se pred nami pokažeju, prvo pianje nam je to: »pak si itak ně vumrl!«

Nećem denes od jednoga našega voj-nika i od njegovga terplenja pisati. Prveše je sad protulétno gospodarstveno delo.

Na gospodarstvenim bojnóm polju za život ili za smrt boja tiramo i samo tak moremo vrédno se sponášati vu ovim boju, ako sve prebavimo onim, koji na bojnóm polju harcujeju zanas, takodjer i za one, koji opet doma terpiju i doma braniju domovinu. Takvo vréme je došlo i vu takvim vremenu živimo, kad svaki mužka-rec, svaka ženska i svako dēte nazočno mora biti vu boju. Vojuvati moramo tak na bojnóm polju, kak i na oralnici, tam za domovinu, ovdi pak za slavni mir, za one, koji za mir vojujeju.

Znamo, da je gospodara položaj denes ně leheh, ali kak pak je onomu vugodno, koj već kak poldrugo leto na bojnóm polju vu snegu, vu vihru, deždju i vodi stoji, k tomu pak svaki dan pred smrtjom stoji! Navěk si nato moramo misliti i onda bu-demo moćni, odlučeni na sve, sterplivni i vrédni za one, koji zanas krv prelěvaju.

Mi znamo, da svaki gospodar bezdvoj-beno bude svoju dužnost zvršil. One nekoje pak, koji bezrazuma i grěšno hoćeju svoju dužnost zanemariti, oštro i strogo bude zakon na pravi put dotiral.

Denes to nikomu něje moći šenkati. Denes svi smo assentirani vu onaj regiment, vu kojem svaki se mora trsiti, da orsag sve onu dobi, kaj mu je potrebno, dakle zapoved tak moramo svi bez mrgotanja posluhnuti, kak dober soldat. Ova zapoved pak tak govori, da denes svaki iznimke mora tuliko delati, kuliko mu moć prenaša i da nikoga med sobom nebudemo terpeli, što bi to gud bil, da bi se lenjaril i svoje dužnosti prama domovini nebi iz srca ve-selo zveršaval.

Orsački vodji, kaj je odnjih moguće bilo sve su napravili do vezda i napravili budo i od vezda, da protulétni gospodarški boj s Božjom pomoćjom, slavno se bude zaključil.

Minući tijeden žiši su se na ječni sed-nici gospodari iz cěloga orsaga, honvédski minister krasen govor je držal, vu kojem je tak rekel, da gospodarško delo je orsački posel itak mora to svaki misliti. Orsački posel, pak je sveti posel prama domovini. Nadu imamo i mi ravno tak, kak i minis-ter, da svaki mužkarec, svaka ženska i svako dēte tam bude, gde najbolje bude potrebno.

Molimo se k svemogućemu Bogu i kad vréme dojde, pripravni budemo na polju, kak su oni svaki dan pripravni smrt pod-nesti, koji nas braniju. Ravno tak tirali bu-demo i to veselo budemo tirali gospodarški boj, kak naši na bojnóm polju slavno tira-ju s oružjem kervavoga boja.

Da ministarska rěč něje na pečinu opala, pokazal nam je to jeden kotarski su-dec, koj je silno pozval gospodare na kon-ferenciju, na koji složili kotarski gospodarški odbor. Na ovi konferenciji je rekel sudec:

— Cěli kotar je jedno gospodarstvu i

poleg toga sve zemlje poredó budemo ob-delati. Delati pak bude moral svaki stari i mladi, zene i deca. S konji i s kravami svaki mora drugomu napomoć biti. Težak šestdeset procentov vekšo plaću dobi, kak vu mirnim vremenu. Oni gospodari koji su hotonce ně šteli se pobrinuti za marhu i gotove peneze ně su na nekakov dober cilj dali ili ponucali, vekšu plaću budo morali težakom dati.

Konferencija i to je odlučila, tojest od-redila, da tak dugo, doklam protulétno delo trajalo bude, za vožnu marhu nikomu ne-daju pašuša, ako pak daju, to samo onda napraviju, ako iz kotara je nešči kupil i da s njom poljsko delo dēla. Od toga pos-tavljeni odbor bude, bez odbora nišči pasuša nedobi.

Vu ovim kotaru nebude jeden koračaj zemlje prezine ostalo. Ako sveposud tak budo odredili i tak budo skup jeden drugomu delati, onda cěli orsag zasějani bude i ako nam Bog dopusti dobro žetvu, vu ovim našim orsagu nišči nebude gla-duval.

Ako nas jedanput nemoreju preobla-dati na bojnóm polju, onda nas nesmeju niti vu gospodarstvenih poslov. Svaki si mora premisliti, da ova borba za naš život ide. Rajši bude svaki više trpel, samo da vu miru ostane na svojim imětku. Trpel bude svaki rajši, neg bi ga neprijatelj pre-ganjal, hižičke nam popail i ženske nam osramotil.

Svaki si naj to na srce zeme, onda mogućen bude i mesto onih delati, koji s oružjem braniju domovinu. Ně su to nikak-ve šale. Vidimo, kak živiju oni, koje je neprijatelj iz rodjenoga mesta pretiral, ko-jim je sve požgal, svu marhu i svega živi-ša porobil.

Mi nesmemo nato dojt. Nato pak sa-mo onda nebudemo došli, ako svaki, koj s kotrigami gibati more, delat bude i to tak delat, da nigdi jedna mekota prazna nebu-de ostala.

Jedna rěč se samo čuje po cělim or-sagu: Naprě, gospodari, vu ovim gospodarst-venim boju!

Bitka za Verdün.

Tri tijeđene traja već strahovitna i kervava bitka pri Maas vodi za Verdün varaš i festung. Od obedvé strani vnožina štukov strela i orijaske šerege su na skup-jali. Denes već na četerdeset kilometrov dugi liniji teče človečja krv. Francuzi dvo-jeno braniju svaki koračaj zemlje. Najveksa bitka blizu Vauxa traja, kojega su francuzi nazat zadobili od nemcov. Nemci nazat zbili francuze i pol sela je opet jim vu rukah.

Pri Reimsu su nemci važne pozicije za-dobili i zavzeli su francuzke jarke i dobro složene šance na dva i pol kilometrov du-žinjavi i jeden kilometer na širokoma. To je jako sběsilo francuze, jerbo sad misliju, da nemci ně sanio pri Verdüno hoćeju napredovati, neg i po drugih mestah. Fran-cuzi cělo rezervu su vu Verdün spravili i poleg toga drugdi se nemoreju tak hrabro braniti.

Francuzi vu veliki sili zahtěvaju od saveznikov, da odmah naj na svakim fron-tu počneju offenzivu, da stēm malo ležeši položaj nastane pri Verdüno, gde jih nemci

strahovitno gutiju. Došli su glasi iz Londo-na i Pétervara, da zasegurno na svakim frontu budeju počeli offenzivu, ali dovezda to niti jeden francuzki saveznik něje se podufal napraviti Francuzi svrbo toga jako se srdiju na saveznike, naprimer odprto veliju englezom, doklam oni na hiljada i hiljada naroda aldujeju pri Verdüno, eng-lezi se lépo počivaju vu ovim kritičnim vremenu.

Naj strahovitneša bitka je pre Maas vodi. Bitka još něje zaključena, niti pak nemore se tak hitro zaključiti, ako si pre-mislimo, da nemci ravno najvekšega i naj-moćnešega festunga su si zebrali i k tomu samo sedem vojnih zborov su do vezda tam spravili. Poleg englezkoga računa, nemci na zapadnim bojnóm polju petdesetčetiri vojnih zborov imaju i ravno poleg toga svi misliju, da nemci i drugdi budeju probali francuzku liniju predrti.

Francuzi opet drugač računaju, oni tak misliju, da nemci sam rezervom na Verdün se budo navalili i kak gud se hrab-ro braniju, predi ili potlam nemci itak pre-dereju liniju. Pišeju pak francuzke novine, da Francuzki orsag jako vu kritičnim polo-žaju je sad i oštro zahtěvaju, da odmah počneju offenzivu vu severni Francuzki i vu Belgiumu. Ali englezi nećeju se genuti i francuzi derhtuč čekaju onu vuru, kad nemci sbrěšeju iz mape Verdün festunga i spotereju francuzke šerege.

Dovezda nemci već kak za pol bojno-ga zbora su polovili i zarobili francuzkih vojnikov. Poleg nemške prijave vlovili su četrístotrideseť oficirov i dvajstisestjezer ně pležeranih vojnikov. S vun toga pak su zaplienili 189 štukov i 232 mašinpuških. Neuzmerno pležeranih i mrtvih ostane na bojnóm polju i to něje začuditi jerbo još nigdar na světu, niti pak vu ovim světnim boju něje tak željezo i ogenj delalo, kak vu verdünski bitki.

Svako vuru dvajstipet—trideset jezer svakojačkih granatov sterliju nemci, vu ovim ognju bregi i vode se vuništiju, živ človek pak ne ostane. Koj pak ostane živ ili pležerani vu ovim strahovitim ognju, ali za němi, ili pak pamet zgubi. Neutralne novine strahovitne dogodjaje pišeju od ove bitke i od onih pležercov, koje vlak za vla-kom vozi iz bojnoga polja. Pišeju pak ne-utralne novine, da niti na drugim světo nemore takov pekel biti, kak je pri Maas vodi.

Offenziva još něje prestala, niti pak nemci nebudo tak dugo mirni, doklam ši-rom rezstrelanoga festunga nebudo zadobili, od kojega su denes već samo šest kilomet-rov dalko. Francuzi sami su krivi svoji nesreći, jerbo nemci mir su jim šteli dati, ali oni gizdavo su to odhitali.

Englezke novine same pišeju, da fran-cuzi samo vu mrtvih přek stojižer vojnika su zgubili pri Verdüno. Francuzko soldačko zapovedništvo se je već tak sběsilo od ova-ga strahovitnoga zgubicka, i samo je dalo vun zapoved, da naj bolje paziju i najbolje milujeju vojнике. Zadnje prijave tak govo-riju, da poleg strahovitno vnuogoga pležerca silno su morali nove špitale i barake nap-raviti, da je imaju kam spravlati.

Ove dane već kak dvě jezero zarob-ljenih francuzov su přek Homburga pelati. Prveši zarobljeniki zveksinoma jaki ljudi su bili, ovi pak su 18—19 lét stara deca, koja

su još niti zvezbana nê bila. Ako nemci dalje budo napredovali, onda već s takvom decom budo posla imali. Zarobljenike kad pitaju, ali bi imali volu još jedanput na bojno polje iti, svi jedno glasno tak veliju, da obćuvaj je Bog još jedanput vu takov pekel dojtii.

Vu Saloniki stojeće francuzke čete su iz prvih jarkov nazat vu Saloniki potegli i sad su je englezi premenili. Sarrail general takvo zapoved je dobil, da francuzke čete pripravne naj budeju, da odmah budo mogle nazat vu Francuzku iti. Sarrail general izvršil je to zapoved, ali neće odgovornost nase zeti, ako se kaj zločestoga pripeti pri Saloniki, jerbo samo s englezkama četami nemore se proti našim i bugarskim šeregom braniti. Iz toga opet vidimo, kuliko su vrêdni englezi pred francuzi. Vu Saloniki više paroladjah stoji, koje dan i noć kuriju, da svako vuru budo mogle francuze odpeljati dimo.

Neutralne novine pišuju, da pri Verdüno napotoke teče krv, tuliko krvi još se je nê preljalii vu ovim boju. Maas voda je čisto čerlena od krvi. Nemski strahovitni granati su tak restrêlali ovu dosta veliko vodu, da denes su samo mali potoki ostali. Jednoga dvêstošestdeset i sedem metrov visokoga brežuljka su takodjer tak rezstrêlali, da je s ravnicom jednaki.

Peklenjski ogenj more tam biti, gde se nekač takvoga dogodi. Kaj sve se je tam već pripetilo i kaj se još bude, to samo morebiti za par lêt budemo znab.

Spričavanje mladoga vojnika.

Jeden mladi junak
Moral je vumreti
V devetnajstom letu,
Vu lepoj mladosti.

Nemre drugač biti,
Moral je vumrêti,
S gospodinom Bogom
Skupaj se družiti.

Mlado njegvo têlo
Črna zemlja skriva,
I vu Vejskirchenu
Varašu počiva.

Gospodine Bože!
Daj mu pokoj večni!
Primi njegovu dušu
Vu raj vekivečni.

Otec i majčica
Milo su plakali,
Od mrtvog svog sinka
Kad su glas dobili.

Ja mu takaj želim
Pokoje vekivečni,
Kakti njegov pajaš
Kralics Ferenc zvani.

Telegramm je mali,
Ali je žalosten,
Od Panic Vincija,
Gda je glas donešen.

Dragi mu domari
Molite se Bogu
Za dušu njegovu,
Da mu vu raju bu.

Devetsto šestnajstog
Meseca januara
Dneva petnajstoga
Ga zemlja pokrila.

Žalost ovu velku
Nemrem vam zpisati,
Jer mi zalêvaju
Suze moje oči.

Vu selničkoj cirkvi
Tužno su zvonili,
Kad su njegov têlo
Vu grobek spravili.

Pajaš moj ljubljeni,
V tudjoj zemlji leži,
Njegvo mlado têlo
Črna zemlja teži.

S Bogom ostanite
Japek i mamica,
Nigdar nate vidli
Ma rumena lica

Z groba bu mu zrasel
Jaburek zeleni,
Koj bude spomenik
Njegov vekivečni.

Dragi moji brati
I mila sestrica,
Nigdar nete vidli
Svoga milog brata.

Oj ti smrt nemila,
Kaj si vučinila!
Da si mlado têlo
Doli pokosila.

Rodbina, pajaši!
Koj v grobu počivam
I vam pajašice!
Lêpo se spričavam.

Pokoj vekivečni
Daruj mu Gospone!
Večna svetlost mu se
Svetli na svezêke!

Szelence.

Kralics Ferenc,
njegov pajaš.

Svakojačke novosti.

Zadnja bitka Driant brigadêruša.

Jeden francuzki oficir, koj je pod Driant brigadêruša komandu spadal i nazocen je bil vu Bois Des Caures bitki, povêdal je, da to jedna najslavnêša bitka je bila koje su do vezda dogodile se skolo Verdüna. Nemci februara 20-ga tak su spuščali šrapuelle, kak dežd, stêm su pripravili pešičku sturmu. Strahovitim ognjom najtajneše i skrite pozicije su nam vuništii. Vu kervavim i krvočnim ognju namesti smo ostali. Popoldan od dveje vure, do šeste tak krvolocen ogenj su nanas spuščali, da samo jedna skrta pozicija nam je ostala. Nemci su nas preobladali i došli su vu prve jarke, gde su čelo noć s bombami harćovali. Dvajstidrugoga još veksi boj je nastal s bombami i okolo nas sve se je vuništilo. Popoldan jako vu kritičen položaj smo došli.

Nemci su štuke dopelali vu prevzete pozicije i s boka su na nas počeli strêlati i probali su nas obkoliti. Driant brigadêruš pozval nas je na konferenciju, na koju smo odlučili, da nazat se budemo potegli, da barem one obranimo, koji su još živi ostali. Najpredi sve smo vuništii, kaj bi nemcom hasnovito bilo i zatem smo dali vun zapoved, da svi moraju mesto ostaviti i nazat se vlećti. Vu ovim retirêranju med nakrstnu vatra smo došli, ali zato nê smo postali. Koji su iz ovoga ognja vun došli ulazili su vu Beaumont. Driant, koj je zadnji štel biti, s rukom se je spričal od svojih vojnikov i kričal jim je: »Dovidjenja!« Više s med nas nišći je nê videl brigadêruša. Samo potlam smo počuli, da su ga nemci vlovili.

Savezniki nemoreju pomoći francuzom. Talijanske novine tiho su od onih bitkah, koje sad trajaju okolo Verdüna, samo tuliko prepoznaju, da sad niti jeden saveznik nemore pomoći francuzom. Vu ruskim velika je zima k tomu pak premao municije imaju, da bi offenzivu započeli. Vu Saloniki tak slabi su saveznici, da niti spomenek nemore od toga biti, da offenzivu započueju proti austria-magjarskim i bugarskim šeregom. Na talijanskim frontu pak je pet metrov visoki snêg i poleg toga nikud-nikam nêje moći. Vu Mezopotamiji pak su turćini već dvaput zbili engleze, koji su opet morali dalko nazat se poteti vu prveše pozicije.

Tak javčuju talijanske novine, ali stêm ravno nikaj su nê hasen francuzom, koji takodjer vu veliki sili svakoga saveznika su već višeput opomenuli, da naj zveršava svoju dužnost i naj jim napomoć bude. Nato prošnju izbilja svaki saveznik obećal je sve dobro francuzom, nam pak se grozno zagrozil, ali genul se je još niti jeden nê. Nemci pak sve pomalem dalje i dalje napredujuju i doklam se francuzki savezniki geneju i na nekač se odlučuju, nemci zadobiju Verdüna. To francuzi nebudo saveznikom zahvalili.

Mauler admirala su vu Ruskim na smrt odsudili. Pred tijeđen danom je došel glas iz Stockholma, da Mauler admirala rusi dimo pustiju, tojest zamêniju ga za jeden ruski zarobljenik.

Mauler József admiral pred nekojom godinum vu penziju je odišel i od potlam vu Grazu je stanuvaj. Kad je boj vun vud-

ril ravno se je vu Ruskim zaderzaval i žuril se je dimo odmah, ali vu Kievu su ga vlovili i zarestêrali.

Samo denes znamo stopram, da rusi veliko tužbu su podigli proti Mauler admiralu i poleg ove tužbe kievski soldacki sud na smrt ga je odsudil.

Španjoljski konzul vnogo se se mućil, da obrani življenje Mauler admirala, takodjer i amerikanski konzul sam je hodil s vrho toga cara prosit, ali kak se vidi, to sve je nê dosta bilo, jerbo XIII. Alfonz kralj sam je moral prositi cara, naj se s miluje življenju admirala.

Car se je s miluval admiralu stom kondicijum, ako španjoljski kralj vu Beču to shodi, da jednomu rusu, koj je na smrt odsudjeni, s miluje se naš kralj.

Ov ruski zarobljenik je Juriskievic jeden novinar bil. kojega su poleg špijonstva vlovili i poleg odlučnih svedočbah na smrt su ga odsudili.

Naš kralj s miluval se Juriskievicu, car pak se je s miluval Mauler admiralu. Sad je amerikanski konzul to shodil, da zameniju ove dva zarobljenike. Poleg toga Mauler prek Štockholma, Juriskievic pak prek Bukaresta bi bil išel dimo.

Mauler admiral već je nê mogel svoju domovinu nazat videti, jerbo na hitroma je vumrl.

Bessarabiju nedaju rusi Romaniji. Talijanske novine zadno vrême podjednoma su od toga pisale, da rusi pripravni su Bessarabiju nazat dati Romaniji, oni pak si to s Galicijom i Bukovinum namestiju.

Sassanov ruski odsvunašnjih poslov minister navolil se ovih glasov i sam je vu jedne ruske i vu jedne romanske novine spisal, da od toga nigdar nê je bil spomenek, pak niti nebude, jerbo ruski ministerium od toga niti ćuti neće.

Pašić od srbske armadije. Pašić zadnjič pred jednim neutralnim političarom povêdal je, da srbska armadija od početka boja tristo jezer osobah je brojila, od toga vu bitkah zgubili su petdeset jezer, kad pak su morali vu Albaniju pobećti, stojezer. Ako Bulgaria nebi se bila navalila na Srbiju, ili pak ako antant za vremena bi bil pomoć poslal, Srbiju nebi bili mogli austria-magjarski šeregi vuništiti. Po boju Srbija vu miru hoće svojem i susedi živeti. Pašić još i to je rekul, da nêje segurno, ali još jedanput budo ostalne srbske šerege na Balkan poslali.

Kak vidimo, Pašić još s mirum misli, da Srbija opet tak ostane kraljevina, kak je predi bila. On još neveruje, da to mi nigdar nebudemo dopustili, jerbo nećemo vu takvim susedstvim živeti, gde su sami krvoloki.

Kervave bitke vu Južni Albaniji.

Proti Valoni nê samo da naše čete napredujuju, neg i blizu petdeset jezer albanca, kojim su naši dali oružje. Ruske novine pišuju, da talijani zadnje dane više žmčhkih štukov su spravili vu Valonu, jerbo tak su odlučili, da do zadnjega človeka budo ovoga varaša branili proti Kóvess generala šeregu. Drugi glasi opet tak govoriuju, da potlam kak su naši prevzeli Durazzó varaša, albanske čete, koje naši oficiri vodiju, od Valone na jug su se obrnule. Ove albanske čete već su čelo Južnu Albaniju zadobile. Pri Fieriju su samo važneše bitke bile. Od Va-

lone talijanske čete su došle, da proti Vojušu napredavajuće naše čete zastaviju, ali talijani nikaj ne su mogli postići, jerbo ne su mogli zadržati naših stukov strahovitnoga ognja. Po kratki bitki vu Vojuš su vušli i sve moste su za sobom vu zrak spustili. Naši sad samo dvajsti kilometrov dalko stojiju od Valone. Od Durazzo varaša sedemdeset kilometrov dalko su naši napre došli. Koj pozna albanske brege, znal bude, da tam strahovitno teško je napredovati. Naši su zato itak kratko vrme sedemdeset kilometrov napravili.

Segedski baki na San-Martino brego. Talijani deset mesecov zabadav pre lèjavu krv i kak sad njihove službene prijava nekoji dan govoriiju, opet se moremo nadjati, da talijani na juris se pripravljaju na Isonzo frontu. Od marcijusa desetoga počemši svaki dan gusteše spuščaju granate na naš front. Tri dni podjednoma su spuščali talijanski stuki granate, na četri dan, marcijusa petnajstoga su išli prvi na šturmu. Na serdinki Isonzo fronta s velikom močjom su se navalili na naše pozicije. Na celim frontu nazat su je naši zbili. Strahovitnoga zgubička su talijani imeli i puno s menjšim brojom su morali nazat odebžjati. Najbolje su na San Martino i na San Michele vdiralii, ovu je ključ Görza.

Na celim Isonzo frontu na ove dve mesta vdiraju talijani, jerbo bez ovih bregov zabadav jurisaju na görzki most. To je zrok, da Cadorna general tak silno vdira na ov front i da barem nekaj skaže talijanski komori, tojest francuzom, nebriga se, kuliko gud ljudstva pogubi. Na San-Martino 46-ti segedski regiment pazi, segedski baki su već tulikopot tak slavno vojuvali na Isonzo frontu.

Na San-Martino marcijusa 15-ga po krvoločnim kanonskim ognju, močnu šturmu su započeli talijani. Sedempu su išli jedan za drugim na šturmu, jerbo su je genuli i drugi oficiri brstili, da vezda zasegurno zadobiju ovu važno poziciju, ključ Görz varaša. Na bajonete je došel posej edenput, dvaput, tripud, sedempud. Sedempud su išli talijani na šturmu, sedempud su je glasovitno segedski baki nazat zbili. Moremo si misliti, kak hrabro vojujeju ovi baki, koji sedempud su kervavo nazat zbili puno močnešega neprijatelja. Jeden koračaj su ne odпустиili, neg navěk su zbili neprijatelja. Po bitki strahovitno je bilo gledati po bojnopolju. Pred našemi jarki i šanci na garmade su ležali mrtvi talijani. Strahoviten zgubiček je imel ov dan talijan.

Kak potlašnje novine pišeju, samo na San-Martino prek jezero mrtvih leži, koje još su ne pokopali. Gde pak su plezerci i zarobljeniki. Segedski baki opet su pokazali sveto, kakva je magjarska krv i kak treba do zadnje kaple krvi domovinu braniti.

KAJ JE NOVOGA ?

— **Na talijanskim frontu.** Na talijanskim frontu poleg zločestoga vremena stoji boj i nikaj važnešega se ne dogodja. Samo minuci tijezen zadnje dane su od obedve strani počeli stuki pokati, najmre pak na Col di Lana liniji i na Monte sau Michele bregu.

Kak službena prijava govori, celi tije-

zeleni nikaj važnešega na talijanskim frontu ne se pripetilo.

— **Ruska ofenziva.** Sad kad nemci tak silno bombardiraju Verduna i tak viteški vdiraju nanjega, opet su nas počele englezke novine plašiti. Ponavadi navěk onda, kad antant na jednim ili drugim frontu zločesto stoji. Zavezda nas s rusima hočeju splašiti. Plašiju nas pak stēm, da rusi na celim frontu najedenput se budo navalili nanas i na nemce. Najedenput budo strahovitno ofenzivu započeli na celi liniji. Najbolje pak nas stēm hočeju preplašiti, da na ofenzivu su se rusi već prepravili i svaki dan ju moramo se nadjati.

Mi je čekamo, nemci pak zato nebudo od Verduna pobegli, kak bi gud radi to englezi.

— **Nemški portugalski konfliktuš.** Iz Madrida pišeju: Rezglasili su, da sve nemške ladje, koje je portugalski korman posvojil, već su ne zancuti, jerbo nemški marineri predi su sve mašine spotrli i vu Tajor zvano vodu shitali. Na polovicu je istina to, jerbo s med trideset i dve posvojenih ladjih samo šestnajst su tek spotrte, da su već ne zancuti, šestnajst pak su vu takvim položaju, da za tri mesece opet moraju na morje iti.

— **Taylor general od albanske ekspedicije.** Ovaj general tak vel, da celi ekspediciji to je bil cilj, da obraniju one srbe, koji su vu Albaniju vušli i da njim stroška prebaviju. General sam veli, da to je jako težek posej bil, jerbo po morju poleg naših ladjih ne su mogli stroška voziti. Samo vu San Giovanni morskim postajališču su naše pod vodom plivajuće ladje četirinajst talijanskih ladjah potopile. Ove ladje pak su pune bile stroškom i s municijom.

Svrho toga su srbe na Korfu otok zvozili, jerbo tam je puno leži hraniju.

— **Boli udova** odstranjujemo trenjem sa Fellerovim boli ublažujućim »Elza fluidom«. On prodre kroz kožu, otjera boli stvarajuće prehladne otrove, budući oživljuje cirkulaciju krvi, te na mjestima, gdje smo osjećali boli, vrlo ne ugodno osjećamo. 12 boca ovog liješnički preporučenog kućnog sredstva šalje franko svuda za 6 kruna franko ljekarnik E. V. Feller Stubica centrala br. 124. (Hrvatska) Ovo vanredno sredstvo za natiranje nenadomjestivo je, te ne bi smjelo ni u kojoj kući manjkati. Vrlo su dobre i Fellerove blage tjerajuće »Elza pilule« koje stoje 6 kutija K 4 40 f. (eb)

— **Slavna smrt.** Antos János murašányi državski navučitelj, kakti 52 regimenta rezervišta, proti talijanom je vojuval. Pri Oslaviji, 1916 ga januara 14-ga, vu 33-ti godini, prek srca mu je odletela neprijateljska kuglja i slavno smrt je podnesel za domovinu, koju je navěk iz srca ljubil. Dovic i četiri drobne dece tuguje za najbolši otec. Naj mu bude lehka zemlja i naj vu miru Božjem počiva vu tuđi zemlji.

— **Stari gardisti.** S medju starih narodnih gardistov, koji su sad bili nuter pozvani, samo jedno malo stran budo na front poslali. Najviše jih doma mestno službu bude zversavalo, jedna stran pak tréno dojde, gde prek zemeju službu, od mlajših, koji su već dobro zvezbani, nekoji pak na moste, kolodvore i t. d. budo pazili. Također i one dobro budo previzitèrali, koji su za mlada soldaciju služili. Kojenike takodjer k tréno i kanonèrom su rezdelili.

— **Penez pošiljati zarobljenikom u Rusiju i v Italiju prime za fal cènu, Časniktoroyai Takaréképénztár R. T. Časniktoroya.**

Pěsem junaka putujućega na bojno polje.

*Soldati ideju po tim gladkim putu,
Vu polje široko, po zelenim logu.*

*Jeden je med njima, koji ljubu ima,
Njega zaboleta njegva rosa glava.*

*Njegva rosa glava njegva zaboleta,
Ar si grličicu v žalosti ostavlja.*

*Koja mu je ruže svakešèle dala,
Gda se v vrčnjaku š njim zadnjič rezhajala.*

*Golub moj ljubljeni, kam si se odpravljaj?
Ružice zalèvat, nebuš već pomagal?*

*S veseljem sem ruže v vrčnjaku si plela,
Gda sem tebe dragi poleg sebe vidla.*

*Dala mu je ružu šipka črlenoga,
Bèloga rubčeka svega suznatoga.*

*Gor je napisano ime prežalostno,
Koje ga sprevaža vu to polje bojno.*

*S kojim bu si brisal svoje potno lice,
Da se ne spozabi z svoje grličice.*

*S Bogom mi ostani draga grličica,
Morti već naš vidla nigdar moja lica.*

*S Bogom otec, majka, sestrice i brati!
Do hladnoga groba ostajem v žalosti.*

*A gda sem vre došel vu polje široko,
Tam sam si ja zdehnul vu nebo visoko.*

*Jezuš i Marija! od kud sunce sija?
Od magjarskog kraja zvezdica mi shaja.*

*Kugla zabrnula, v srce se zadela,
Mladoga junaka naglo vumorila.*

*Oj ti mladost moja, bila si vesela,
Ali da si mela tvog neprijatelja.*

*Neje tužen imel on ove miseli,
Da bu moral ležat za čas v črnoj zemlji.*

*Ftičice se ober njega zletavaju,
Njegvo mlado telo one pozdravljaju.*

*Ružice okoli njega rezcvètaju,
Zelenomu grobu šèncicu delaju.*

*Na ružicaj ftice gnjezdu si delaju,
Den-den i noć one na grobu pevaju.*

*S rubčekom ružicom ftica letela je,
Prek strašnih planinah v malo Medjimurje.*

*Vu vrtič zeleni pred njegovu dragu,
Zlat prstan je v klunu, lépo pozdravi nju.*

*Za te junačke grède vtrgni lépo ružu,
Da nesem na grobič tvojemu dragomu.*

*S jednom rukom ftici ružu je dajala,
S drugom rukom si je srce podpirala.*

*Ftičica žvrguli i nazaj odleteti,
Dèvojka d žalosti dušicu izpusti.*

*Na junačku grèdu doli je opala,
Vu vrtu zelenim pokopana bila.*

*Z tela dèvojčice dišla je dušica,
Z njènog groba raste rožmarin kitica.*

Muraszentmárton. Subles Gjorgjica.

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32 —
Rozs	Hz	24 —
Arpa	Ječmen	24 —
Zab	Zob	24 —
Kukorica uj	Kuruza suha	28 —
Fehér bab uj	Grah beli	40 —
Sárga bab	Grah žuti	40 —
Vegyes bab	Grah zmešen	40 —
Kendermag	Konopljeno seme	50 —
Lenmag	Len	50 —
Tökmag	Košćice	98 —
Bükköny	Grahorka	32 —

A Feller-féle gyomorerősítő,
enyhe hashajtó hatású Re-
barbara

„ELSA-PILULÁK“

megszüntetnek dugulást.

6 doboz bérmertve 4 korona
40 fillér, Feller V. Jenő gyógy-
szerésznél, Stubica, Centrale
124. szám (Zágrábmegye). —
Több mint 100.000 köszönőlevél.

Egy nyomdász és egy papírkereskedő tanuló felvétetik

Strausz Sándor
könyv- és papírkereskedésében, könyv-
nyomdájában Csáktornyan.

Saját lakásomon vagy háznál,
legújabb módszer szerint
zongora oktatást adok.

Özv. Király Lajosné.

Jó házból való német kisasszony
ügyes ruhavarrónő, állást
keres gyermekek mellé.
Szíves megkeresések „jó bánás-
mód” jelige alatt kéretnek e lap
kiadóhivatalába.

Eladó malom

Drávavásárhely nagyzsögben, forgalmas
helyen **5 kövel simára dolgozó,**
és 1 kő és 2 hengerrel Peitl
rostával bíró malom, nemkülön-
ben **daráló és gabona tisztító**
gép és egy **teljesen felszerelt**
fűrész eladó. — A gép kőszén és
kokszal fűthető, a malom 50 métermá-
zást örölhet. Ezekon kívül még **2 hold**
szántóföld is — a tulajdonos hadba
vonulása miatt — eladó. A malom a
helyszínén megtekinthető, ahol a többi
feltételek is megtudhatók.

Malom Drávavásárhelyen.

Prodaje se melin

na prometnom mestu Drávavásárhely,
na 5 kamenov na flach i 1
kamen i 2 hengeri na Peitl
sa Plansihterom; mašina za
gries i za žito čistiti i jedna
žaga se svemi zgradami po-
pravljeno vu najbolšem redu.
Mašina je na vuglen i na koks, melin
more 50 metercentov zamleti, ktomu
2 mekote zemlje prodaje poradi toga,
da se vlastnik na ratišču na lazi, Mel-
lin se more na licu mesta pogledati,
de se moreju i drugi uvjeti zeznati.

Melin u Drávavásárhelyu.

Meghívó.

A Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság
közhírré teszi, miszerint f. évi április hó 11-én d. u. 3 órakor Csáktornyan a társaság helyiségében

XXIV. évi rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Azon részvényesek, kik ezen megjelenni óhajtanak, kötelesek részvényeiket, a még le nem járt szelvényekkel együtt vagy a társaság pénztáránál, vagy a Pesti Magyar
Kereskedelmi Bank budapesti főintézeténél, vagy a Csáktornyai Takarékpénztár R.-T.-nál letenni.
Az alapszabályok értelmében a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg annak jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt Csáktornyan, a társaság helyiségében
betekintés végett közzszemlére kiitétik.

Csáktornya, 1916. március hó.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt üzleti év menetéről, 1915. évi mérleg bemutatása, a tiszta nyereség megállapítása, s annak felosztása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
2. Igazgatósági tagok megválasztása.
3. Felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.

Vagyon. Mérleg számla 1915. december hó 31-én.

	K	f		K	f
Pénzkészlet	1659	28	Részvénytőke	280000	—
Üzletberendezés	3822	—	Nyereség áthozat mult évről	4328 31	—
Ingtatlanok	276313	62	Folyó évi nyereség	2098 92	23
Zsákok	637	04			
Személyi adóok és hitelezők	2792	79			
Előre fizetett biztosítási díj	1202	50			
	286427	23		283427	23

Tartozik. Veszteség- és nyereség számla 1915. december hó 31-én.

	K	f		K	f
Épülettartozás	8267	81	Nyereség áthozat mult évről	4328	31
Adó és illeték	7804	60	Kezelés	9337	27
Munkabér	4405	90	Fekbér	20232	26
Költség	5469	64			
Személyzeti fizetések	9603	33			
Kamat	919	33			
Nyereség áthozat mult évről	4328 31	—			
Folyó évi nyereség	2098 92	23			
	42897	84		42897	84